

یارانه پولدارها بر سر دوراهی

مصوبه مجلس شورای اسلامی برای حذف یارانه سه دهک پردرآمد جامعه با موافقت‌ها و مخالفت‌های گسترده‌ای مواجه شده است.

مخالفت دولت، اجرای مصوبه مجلس را دچار ابهام کرد
یارانه پولدارها بر سر دوراهی

مصوبه مجلس شورای اسلامی برای حذف یارانه سه دهک پردرآمد جامعه با مخالفت‌های گسترده‌ای مواجه شده است.

از یک سو کارشناسان اقتصادی این تصمیم را به فال نیک گرفته‌اند، اما از سوی دیگر، مصوبه مجلس با مخالفت‌های زیادی از سوی دولت و حامیان آن همراه شده، زیرا معتقدند ساز و کار اجرای این مصوبه در شرایط فعلی فراهم نیست.

به گزارش جام‌جم، حسن روحانی در تبلیغات انتخاباتی خود در سال 1392 از نحوه اجرای هدفمندی یارانه‌ها ایراد گرفت و شیوه دولت قبل در اجرای این طرح را غیرکارشناسی خواند، اما با روی کار آمدن دولت یازدهم همچنان شاهد ادامه روند دولت قبل در این زمینه هستیم و تقریباً تمام مردم، چه پولدار و چه کم‌درآمد، یارانه نقدی دریافت می‌کنند. معایب این روند پرداخت یارانه، پیش از این به طور مبسوط و مفصل از جانب مسئولان فعلی بیان شده، اما در مقام عمل، کاری برای اصلاح آن نشده است.

سه سال است که مسئولان نسبت به پرداخت یارانه به همه مردم انتقاد و برخی وزرا از آن به عنوان مصیبت عظمی یاد می‌کنند، اما اکنون که مجلس در این زمینه گام برداشته تا راه دولت هموار شود، با این کار مخالفت و اجرای آن ناممکن خوانده می‌شود و از سوی دیگر راهکاری هم به عنوان جایگزین ارائه نمی‌شود.

کارشناسانی که هم‌نظر با دولت هستند، معتقدند به علت نبود بانک اطلاعاتی از وضعیت مالی مردم، شناسایی پولدارها ممکن نیست و مصوبه مجلس قابلیت اجرایی ندارد. اما در سوی مقابل، کارشناسان موافق مصوبه مجلس معتقدند دولت براحتی می‌تواند با استفاده از بانک‌های اطلاعاتی موجود همچون گردش حساب بانکی مردم، افراد مرفه را شناسایی و یارانه آنها را حذف کند.

در مجموع به نظر می‌رسد اگر دولت موافق اجرای مصوبه مجلس نباشد، عملاً در سال جاری اتفاقی در حذف یارانه پولدارها نخواهد افتاد و در یارانه پردرآمدها بر همان پاشنه چند سال اخیر خواهد چرخید.

یارانه باید 20 هزار تومان باشد نه 45 هزار تومان

در همین حال علیرضا صالح، معاون پارلمانی سازمان مدیریت در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو سیما سه‌شنبه شب هفته جاری، گفت: یارانه ماهانه نقدی افراد باید 20 هزار تومان باشد، نه 45 هزار تومان.

وی افزود: براساس مصوبه مجلس، در سال 94، 4/5 میلیون نفر از دهک‌های پردرآمد کشور شناسایی و از پرداخت یارانه حذف شدند که 1/5 میلیون نفر آنها اعتراض کردند و یارانه‌شان بار دیگر برقرار شد.

معاون پارلمانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی گفت: چنانچه مصوبه مجلس برای شناسایی و حذف سه دهک پردرآمد کشور قانونی شود، دولت امکان شناسایی آنها را نخواهد داشت و اجرای این قانون تبعاتی را در جامعه خواهد داشت.

صالح افزود: برای شناسایی سه دهک پردرآمد باید به حساب‌های شخصی بانکی مردم سرکشی کرد که دولت به هیچ وجه موافق آن نیست. برای رسیدن به اهدافمان نباید بزرگ‌تری را فدا کنیم و این کار باعث ایجاد ناامنی در ثروت و حساب‌های شخصی بانکی مردم می‌شود.

دولت از حساب‌های بانکی استفاده کند

از سوی دیگر، احمد امیرآبادی فراهانی، نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی هم در ارتباط تلفنی با این برنامه گفت: هیچ قانونی برای این که دولت نتواند به حساب‌های شخصی بانکی مردم سرکشی کند، وجود ندارد.

وی افزود: دولت می‌تواند برای تکمیل اطلاعات خود و شناسایی دهک‌های پردرآمد، حساب‌های بانکی مردم را بررسی کند. افشای اطلاعات و سوء استفاده از حساب‌های بانکی مردم نادرست است، اما بررسی آنها برای شناسایی پردرآمدها بی‌اشکال است. دولت وظیفه‌اش در اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها را بخوبی انجام نداده است و نمایندگان مجلس تلاش می‌کنند در اجرای آن به دولت کمک کنند.

دولت پایگاه اطلاعاتی ندارد

دکتر غلامرضا کاتب، سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه مجلس هم در این برنامه گفت: بر اساس مصداق‌ها با مصوبه روز سه‌شنبه مجلس هفت میلیون نفر از دریافت یارانه حذف می‌شوند و سرنوشت 17 میلیون نفر دیگر نامشخص است و اختلاف نظر در این میان وجود دارد.

وی افزود: قانون مصوب مجلس در این زمینه، جامعیت لازم را ندارد. هدف از قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، عدالت اجتماعی است و مجلس و دولت بر سر آن و حذف دهک‌های پردرآمد متفق‌القول هستند.

عضو کمیسیون تلفیق بودجه مجلس افزود: دولت پایگاه اطلاعات اقتصادی در اختیار ندارد و از این رو شناسایی سه دهک پردرآمد کشور مشکل است.

زمان حذف یارانه‌ها الان نیست

در همین حال دکتر مهدی پازوکی، اقتصاددان، به جام‌جم گفت: دولت در حال حاضر نباید یارانه افراد را حذف کند به این دلیل که ممکن است در انتخابات سال 96 پوپولیست‌ها رأی بیاورند و چنین موضوعی بزرگ‌ترین معضل برای اقتصاد ایران محسوب می‌شود. وی افزود: بنده از ابتدا با پرداخت یارانه به همه اقشار جامعه مخالف بودم، اما این روال در دولت قبل پایه‌گذاری شد و دولت یازدهم وارث آن است.

پازوکی تصریح کرد: در شرایط کنونی اقتصادی و سیاسی ایران صلاح نیست که یارانه افراد حذف شود و بهترین زمان برای این کار شهریور 96 خواهد بود.

به عقیده این اقتصاددان، فقط افرادی باید از یارانه بهره‌مند شوند که تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی باشند که حدود سه دهک کم‌درآمد جامعه را تشکیل می‌دهند. افرادی هم که تحت پوشش این دو سازمان نیستند باید تحت نظارت این سازمان‌ها باشند تا حق هیچ کسی ضایع نشود.

این کارشناس اقتصادی گفت: به جای این که بخواهیم پردرآمدها را شناسایی کنیم، باید سراغ کم‌درآمدها و اقشار آسیب‌پذیر رفت که این دو سازمان (کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی) بهترین ملاک برای عمل خواهد بود.

پازوکی اضافه کرد: افرادی که در ایران نیازمند دریافت یارانه هستند، حدود ده میلیون نفرند و دولت در زمان اجرا باید یارانه همه افراد را قطع کند و فقط به افراد تحت تکفل سازمان‌های حمایتی یارانه بپردازد.

امیدوارم شورای نگهبان برگشت بزند

همچنین ابوذر ندیمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس که مخالف مصوبه حذف یارانه پردرآمدهاست، گفت: در این مصوبه ظلمی در حق افرادی که دارای شغل آزاد هستند و کارمند دولت نیستند، شده است که امیدوارم شورای نگهبان آن را برگرداند.

وی درباره علت مخالفت دولت با مصوبه روز سه‌شنبه هفته جاری مجلس در خصوص حذف یارانه 24 میلیون نفری گفت: پیشنهاد دولت این نبود و طبیعی است که با آن مخالفت کنند.

ندیمی تصریح کرد: دولت چگونه مشخص کند که کاسب‌ها، پزشکان یا تاجران در سال بیش از 35 میلیون تومان سالانه درآمد

دارند یا خیر؟ در مورد مشاغل آزاد یا ایرانی‌های خارج از کشور چگونه می‌خواهند این رقم را مشخص کنند؟ بسیاری از افرادی که اکنون در خارج کشور هستند برای درس خواندن به آنجا سفر کرده‌اند و با مشقت زیادی زندگی می‌کنند و به صرف این‌که در خارج هستند، نمی‌توان یارانه آنها را حذف یا آنها را پردرآمد حساب کرد.

منابع برای ادامه پرداخت یارانه‌ها کافی نیست

دکتر غلامرضا مصباحی مقدم، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس هم با حضور در برنامه «تیترا مشب» شبکه خبر اظهار کرد: در دو سال گذشته در بودجه سالانه از دولت خواستیم یارانه خانواده‌های پردرآمد را حذف کنیم، زیرا منابع هدفمندی یارانه‌ها برای پرداخت یارانه بگیران کافی نیست.

وی با بیان این‌که هدف اصلی از قانون هدفمندی یارانه‌ها این بود که به خانواده‌های کم‌درآمد کمک شود، نه ثروتمندان، افزود: متأسفانه اقدامات دولت در این باره جدی نبود و در دو سال اخیر تعدادی بسیار کمی از یارانه‌بگیران حذف شدند.

مصباحی‌مقدم افزود: فراخوان حذف داوطلبانه یارانه به جایی نرسید و اقدام دولت در حذف یارانه پردرآمدها هم جدی نبود و مجلس شورای اسلامی احساس کرد در این باره باید گام بلندتر و محکم‌تری برداشته شود و به همین علت امسال در کمیسیون تلفیق بودجه، این موضوع به‌طور مفصل مورد بحث قرار گرفت.

وی گفت: قانون هدفمندی یارانه‌ها پنج‌ساله بود و سال‌گذشته مهلت این قانون به پایان رسید، بنابراین امسال هیچ حکم جدیدی برای هدفمندی یارانه‌ها نداشتیم از این جهت این حکم با دقت بسیار زیاد بررسی و تصویب شد که به خانواده‌هایی که درآمد آنها در سال 35 میلیون تومان به بالاست، یارانه پرداخت نشود.

اعتبار یارانه‌ها 2 برابر طرح‌های عمرانی است

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی هم با حضور در این برنامه گفت: قبل از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، هر سال حدود 510 هزار شغل در طرح‌های عمرانی ایجاد می‌شد، اما متأسفانه پس از اجرای این قانون، این رقم به 180 هزار و سپس به علت افزایش جمعیت و سقوط قیمت نفت، بخش عمده بیکاری‌ها به علت توقف طرح‌های عمرانی بود.

دکتر احمد میدری افزود: هدفمند کردن یارانه‌ها، مشابه اخذ مالیات است که دستگاه مالیاتی باید از ثروتمندان مالیات بگیرد و در هدفمندی یارانه‌ها هم باید استحقاق و استطاعت افراد شناسایی و متناسب با قانون، یارانه دهک‌های بالای درآمدی را پس بگیریم و به دیگر دهک‌ها بدهیم، اما نباید شتابزده عمل کنیم.

وی گفت: دولت سال گذشته تکلیف کرد شش میلیون نفر از یارانه بگیران حذف شوند، اما سه میلیون و 200 هزار نفر حذف شدند در حالی که هر سال، یک میلیون تولد داریم.

میدری با بیان این‌که اگر در این قانون تجدید نظر نشود، هر سال به حجم پرداخت یارانه‌ها اضافه می‌شود، افزود: حجم یارانه‌ها امسال دو برابر طرح‌های عمرانی و این روند برای کشور غیرقابل قبول است.

وی درباره مصوبه مجلس گفت: بند نخست این مصوبه که شامل حذف یارانه پزشکان، تجار و اصناف درجه یک می‌شود در نیمه نخست سال 94 اجرایی شد، اما بند دیگر آن سه دهک درآمدی جامعه حدود 24 میلیون نفر را شامل می‌شود که شناسایی آنها و ظرفیت اجرای آن برای دولت مشکل است، اما سعی می‌کنیم آن را اجرا کنیم.